

Biològicament espirituals

**Servei d'Atenció
Espiritual i Religiosa**

**Dimarts
5 de maig de 2015**

Auditori Parc Sanitari Sant Joan de Déu

Canvia l
de veure
i les coses
de fo

**la forma
les coses,
canviaran
rma.**

Introducció

vermell

expressa el que és terrenal, les persones, el cos

Amb la present edició, la Jornada del Servei d'Atenció Espiritual i Religiosa del Parc Sanitari Sant Joan de Déu enceta una línia de pensament que desitgem orienti la nostra reflexió i el nostre treball durant els propers anys: determinar per quines vies i de quina manera l'atenció espiritual interacciona amb l'acte assistencial en les seves vessants biològica, psíquica i social; i discernir en quina mesura una atenció centrada en la persona precisa incorporar la valoració de la dimensió espiritual, consubstancial a l'ésser humà, a l'hora d'elaborar el pla terapèutic que oferim a cada persona atesa.

Amb aquesta voluntat, després de la interessant prospecció en la realitat de la diversitat religiosa duta a terme en edicions anteriors, la Jornada del Servei d'Atenció Espiritual i Religiosa del Parc Sanitari Sant Joan de Déu d'aquest any se centrarà en la relació entre l'espiritualitat i el funcionament cerebral, avaluant des d'aquesta mirada els efectes que el treball espiritual té en la nostra salut i com podem integrar l'atenció espiritual en la nostra pràctica assistencial.

Per assolir aquest objectiu, comptarem amb la presència del professor Ramon Maria Nogués Carulla, Doctor en Biologia per la Universitat de Barcelona i Catedràtic Emèrit d'Antropologia Biològica de la Universitat Autònoma de Barcelona, autor dels llibres "Déus, creences i neurones" (2007) i "Cervell i transcendència"(2013).

Al seu costat, diversos professionals destacats del Parc Sanitari Sant Joan de Déu reflexionaran sobre aquestes qüestions des d'una perspectiva pràctica, analitzant com s'ha contemplat tradicionalment la dimensió espiritual per part de la Psiquiatria, la Neurologia, la Psicologia i la Infermeria i quines noves tendències s'estan observant en la literatura científica respecte a aquesta qüestió en els darrers anys.

participants

groc és la creativitat,
la lucidesa, la ment,
el poder del pensament

Ramon Maria Nogués Carulla

Doctor en Biologia per la Universitat de Barcelona i catedràtic emèrit d'Antropologia Biològica de la Universitat Autònoma de Barcelona, autor dels llibres "Déus, creences i neurones" (2007) i "Cervell i transcendència" (2013).

Mercè Puig-Pey

Coordinació Serveis d'Atenció Espiritual i Religiosa. Orde Hospitalari Sant Joan de Déu.

Josep Ramos

Especialista en Psiquiatria (1980). Diplomant en Gestió sanitària per EADA (1990). Màster en Bioètica per la Universitat Ramon Llull (1996).

Bernabé Robles

President CEA. Màster en Bioètica per la Universitat Ramon Llull 2009. Cap Servei Neurologia. Parc Sanitari Sant Joan de Déu.

Inés Cots

Especialista en psicologia clínica. Parc Sanitari Sant Joan de Déu.

Maria Caballero

DUI. Supervisora d'Infermeria. Parc Sanitari Sant Joan de Déu.

Laura Giménez

Servei d'Atenció Espiritual i Religiosa. Parc Sanitari Sant Joan de Déu.

Josep Antoni Boix

Servei d'Atenció Espiritual i Religiosa. Parc Sanitari Sant Joan de Déu.

Jordi Valls

"Responsable del Programa Integral de persones con enfermedades avanzadas" Parc Sanitari Sant Joan de Déu.

Germà Ramon Martín

Capellà del Parc Sanitari Sant Joan de Déu.

Comitè Organitzador

Direcció d'Infermeria / Coordinació del SAER. Gmà. Ramon Martín
Laura Giménez, Josep Antoni Boix, Departament de Comunicació
Parc Sanitari Sant Joan de Déu.

**Ramon
Maria
Nogués**

**El biòleg explora la
transcendència com un luxe
propri del cervell humà, en
el seu últim llibre 'Cervell i
transcendència'**

Cervell i transcendència

L'ésser humà disposa d'un cervell i una ment amb unes capacitats que van molt més allà dels estereotips de supervivència. En "Cervell i transcendència", Ramon Maria Nogués (Barcelona, 1937), catedràtic emèrit de biologia (UAB) i sacerdot escolapi, denomina amb el terme transcendència aquest tipus d'activitats no orientades a la supervivència: la cerca de la bellesa, l'interès per l'ètica o el desenvolupament d'accions simbòliques. La transcendència no és, per a l'autor, solament religiosa, sinó que impregna tota la vida humana i discorre per l'estètica, l'ètica, la religió, el nacionalisme, la passió amorosa, la paraula i el símbol.

En "Cervell i transcendència", l'autor estudia al detall —i, sovint, amb polèmica— qüestions com la singularitat humana, l'emergència del jo, el brodat del món mental, la trama fina de la transcendència, les seves modalitats i configuracions (religió, creences i espiritualitat)... La transcendència no és analitzada com un fenomen del món mental que solament s'expressaria de manera descompensada al món religiós, sinó com una constant de la ment humana que necessita, precisament, ser atesa en un marc orientatiu ben delimitat amb la finalitat de mantenir adequadament l'estabilitat de l'original psiquisme humà.

Ramon Maria Nogués afirma: «Els humans tenim una tendència *irrefrenable a buscar les raons últimes, i sospitem que hi ha realitats últimes que no controlem, simplement perquè el nostre cervell és fruit d'una evolució *darwiniana i, en conseqüència, estem preparats essencialment per sobreviure.» Nogués subratlla que les capacitats conscients dels humans desborden d'una forma desproporcionada qualsevol realitat animal: «En tots els animals existeix un cert nivell de consciència, però l'explosió de la consciència cap a la transcendència és molt característica del món humà.» El ser humano, a diferencia de los primates de su entorno evolutivo, dispone de un cerebro y de una mente con unas capacidades que van mucho más allá de los estereotipos de supervivencia.

Article complet

programa

verd és la tranquil·litat,
l'aigua, l'esperit
i la calma

HORARI	INFORMACIÓ	DETALLS
08:30h	Acreditació i recollida de documentació	
09:00h 09:15h	Benvinguda	<p>Gmà. Santiago Ruiz Superior de la Comunitat de Germans.</p> <p>Enric Mangas Director General Parc Sanitari Sant Joan de Déu.</p> <p>Isabel Grimal Directora d'Infermeria .Coordinadora Servei d'Atenció Espiritual i Religiosa. Parc Sanitari Sant Joan de Déu</p>
09:15h 10:30h	Conferència: Cervell i transcendència	<p>PRESENTA Mercè Puig-Pey</p> <p>PONENT Ramon Maria Nogués</p>
10:15h 10:45h	Pregs i preguntes.Reflexions	
10:45h 11:15h	Descans	
11:15h 13:00h	Taula de debat: Espiritualitat en la pràctica assistencial “una mirada diferent”.	<p>Josep Ramos. Psiquiatre Bernabé Robles. Neuròleg Inés Cots. Psicòloga Maria Caballero. DUI Laura Giménez. Agent Pastoral</p> <p>PRESENTA I MODERA Josep Antoni Boix</p>
13:00h 13:30h	Presentació de EAPS	Jordi Valls
13:30h 14:00h	Conclusions i clausura	Gmà. Ramon Martín

Els assistents gaudiran de tarifa plana de pàrking a l'aparcament soterrani de l'Hospital General.

Informació detallada de les diferents formes d'arribar al Parc Sanitari Sant Joan de Déu de Sant Boi de Llobregat

Com arribar

Informació detallada de les diferents entrades i les seves característiques del recinte del Parc Sanitari Sant Joan de Déu

Com accedir

La inscripció és gratuïta. S'ha de formalitzar enviant un correu electrònic a l'adreça jornadasaer@pssjd.org, indicant nom i cognoms, filiació i entitat laboral. Es lliurarà certificat d'assistència.

Inscripcions

